Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-12

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2020-03-17, punkt 25

Beslut om att starta planeringsfasen avseende brandskyddsåtgärder i tunnelbanan

Ärendebeskrivning

Trafiknämnden föreslår att regionstyrelsen fattar ett planeringsbeslut för investeringsobjektet Brandskyddsåtgärder i tunnelbanan samt beslutar om komplettering av 2020 års investeringsbudget för trafiknämnden.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt

- Investeringskalkyl
- SSBF beslut om föreläggande
- Ändringsbeslut angående SSBF föreläggande

Förslag till beslut

Trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen att besluta följande.

1. Trafiknämnden medges rätt att genomföra planeringsstudie avseende brandskyddsåtgärder i tunnelbanan till en investeringsutgift om 40 miljoner kronor inklusive index. Utgifterna för 2020 ska rymmas inom trafiknämndens investeringsbudget 2020. Utgifterna för kommande år behandlas i budget 2021 för Region Stockholm.
2. Trafiknämndens investeringsbudget för 2020 kompletteras med objektet Brandskyddsåtgärder i tunnelbana med en total investeringsutgift om 851 miljoner kronor under innevarande och kommande år inklusive index och 2020 års utgift om 9,1 miljoner kronor inklusive index inom ramen för trafiknämndens totala investeringsutrymme 2020.

Trafiknämnden föreslås besluta att omedelbart justera paragrafen.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Storstockholms brandförsvar (SSBF) har genomfört tillsyn av undermarkstationerna i tunnelbanan, varefter de fattat beslut om ett föreläggande som ålägger trafikförvaltningen att skyndsamt vidta åtgärder. De angivna åtgärderna är beslutade med stöd av LSO (SFS 2003:778) 2 kap. 2-3 §§ samt 5 kap. 2 § andra och tredje styckena. För att hantera åtgärderna enligt den stipulerade tidplanen i föreläggandet behöver planeringsfasen startas omgående.

Objektet ingår inte i den av regionfullmäktige beslutade budgeten för 2020. Utgiften 2020 på 9,1 miljoner kronor för planeringsfasen kommer att finansieras genom omprioriteringar i den totala utgiftsramen för ospecificerade objekt 2020. Investeringsutrymmet för 2020 förändras ej. Den totala uppskattade investeringsutgiften inarbetas i investeringsplanen för 2021-2026.

Bakgrund

Storstockholms brandförsvar (SSBF) genomförde under 2019 tillsyn av brandskyddet i tunnelbanan. Tillsynen resulterade i ett föreläggande där tidsatta åtgärder stipulerades. Trafikförvaltningen har accepterat stipulerade åtgärder.

Åtgärderna avser uppgradering av brandsäkerheten i befintliga undermarkstationer med hjälp av brandgasavskiljande partier och utökad brandvattenförsörjning. Trafikförvaltningen påbörjade installationer av brandgasavskiljande partier 2008 men projektet avbröts 2011 på grund av kostnadsskäl. Under 2017 återupptogs arbetet, genom en förstudie av tre stationer. Åtgärderna har tidigare bedömts som skäliga av Haverikommissionen för att uppfylla 2 kap. 2§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Om inte de beskrivna åtgärderna hanteras inom stipulerad tidsrymd kan vitesföreläggganden eller andra förelägganden bli aktuella till dess åtgärd vidtagits.

Det bör noteras att det pågår ett flertal parallella aktiviteter för att höja nivån på brandskyddet i tunnelbanan. Hanteringen av föreläggandet utgör en delmängd av allt arbete som rör brandskyddet i tunnelbanan.

Överväganden och motivering

För att hantera åtgärderna enligt den stipulerade tidplanen i föreläggandet behöver planeringsfasen startas omgående. Planering av hanteringen av föreläggandet på stationerna måste ta hänsyn till förutsättningar på stationerna samt andra åtgärder som planeras på samma stationer under samma tidsrymd för att åstadkomma optimering av nyttor och påverkan på trafiken.

Därför föreslås beslut i regionstyrelsen om start av planeringsfas samt komplettering av 2020 års budget.

Enligt riktlinjerna för investeringar föregås ett planeringsbeslut av ett inriktningsbeslut. Under inriktningsfasen ska koncept, omfattning samt tidplaner för föreslagna åtgärder tas fram. Storstockholms brandförsvars tillsyn och beslut om föreläggande motsvarar kraven i inriktningsfasen. Bedömningen har gjorts i samråd med regionledningskontoret.

Aktiviteter under planeringsfasen

- Inventering av förutsättningarna på samtliga undermarksstationer, totalt 51 st.
- Belysa vilken påverkan på tillgänglighet och befintliga byggnadsintegrerade konstverk som hanteringen av föreläggandet innebär.
- Skapa systemhandlingar.
- Utarbeta en upphandlings-, verifierings-, hållbarhets- och överlämningsplan.
- Ta fram en riskanalys och riskbedömning.
- Utarbeta ett ekonomiskt beslutsunderlag i enlighet med investeringsriktlinjen.

Ekonomiska konsekvenser
En första uppskattning av åtgärderna enligt metoden succesivkalkyl, visar på en utgift om 851 mkr för alla stationer, inklusive index för perioden 2021-2026.

Utgiften har en 15% osäkerhet uppåt och tar inte hänsyn till oförutsedda händelser.

Objektet ingår inte i den av regionfullmäktige beslutade budgeten för 2020. Utgiften 2020 på 9,1 miljoner kronor för planeringsfasen kommer att finansieras genom omprioriteringar i den totala utgiftsramen för ospecificerade objekt 2020. Investeringsutrymmet för 2020 förändras ej. Den totala uppskattade investeringsutgiften inarbetas i investeringsplanen för 2021-2026.

Planeringsfasen kommer att beskriva vilka drift- och underhållskostnader som tillkommer i och med att de i föreläggandet angivna brandskyddsåtgärderna överlämnas till förvaltningen.

Om inte de beskrivna åtgärderna hanteras inom stipulerad tidsrymd kan vitesföreläggande bli aktuella.

Riskbedömning
Om inte de beskrivna åtgärderna hanteras inom stipulerad tidsrymd kan utöver vitesföreläggande även andra föreläggande bli aktuella till dess åtgärd vidtagits.

Planering av hanteringen av föreläggandet på stationerna måste ta hänsyn till andra åtgärder som planeras på samma stationer under samma tidsrymd för att åstadkomma optimering av nyttor. Den fasta tidplanen för genomförandet i föreläggande kan ge planeringskonsekvenser på utformning och utgiftsnivåer. Det finns risk för ökade kostnader till trafikoperatörer om åtgärderna innebär påverkan på trafiken.

Konsekvenser för miljön
Beslutet om att starta planeringsfasen innebär inga miljökonsekvenser. Däremot kommer det att finns miljökonsekvenser i genomförandefasen som närmare kommer att redovisas i planeringsfasen.

Sociala konsekvenser
Beslutet att starta planeringsfasen innebär inga sociala konsekvenser. Däremot kommer det att finns sociala aspekter i genomförandefasen som närmare kommer att redovisas i planeringsfasen.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-03-12

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Sara Catoni
Tf Förvaltningschef

Fredrik Cavalli- Björkman
Chef Trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Veksamhetsstyrning och ekonomi
Verksamhetsstyrning och uppföljning
Central styrning

Handläggare
Anna-Maria Nordman
070-786 3624
anna-maria.nordman@sll.se

KALKYL
2018-08-31
Version 1.5

Kalkyl inför investeringsbeslut

Syftet med detta dokument är att fungera som kalkylunderlag inför beslut om finansiering av projekt. Dokumentet ingår som en del av Ekonomihandboken under avsnitt "Investeringar".

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken alternativt kontakta handläggaren enligt kontaktuppgifter ovan.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda **projektregistreringsblanketten** användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens Excel-mallar i menyn ovan.

Majoriteten av antaganden är sådana som användaren själv anger. Följande antaganden är dock gemensamma för alla användare:

Index: Indextakten satt som generellt antagande till 3% under hela kalkylperioden
Ränta: Räntan satt som generellt antagande till 2% under hela kalkylperioden
Kalkylränta: Enligt riktlinjer från SLL är kalkylräntan 4%

2. Information

Program (namn)	
Program (nummer)	
Huvudprojekt (namn)	
Huvudprojekt (nummer)	
Projekt (namn)	Brandskyddsåtgärder Tunnelbana
Projekt (nummer)	501699
Ärendenummer för beslut - Utredning	
Ärendenummer för beslut - Planering	
Ärendenummer för beslut - Genomföran	

Observera att vid initiering av ett beslutat projekt så ska den för detta avsedda projektregistreringsblanketten användas. Denna blankett hittas som mall bland trafikförvaltningens Excel-mallar i menyn ovan.

För instruktioner kring användandet av kalkylmallen hänvisas till dokumentet "Instruktion för kalkyl inför investeringsbeslut", Ekonomihandboken alternativt kontakta handläggaren enligt kontaktuppgifter ovan.

Länk till instruktion: **Ekonomihandboken**

3. Utredning (Fas 10)

Program: 0
Huvudprojekt: 0
Projekt: Brandskyddsåtgärder Tunnelbana
Ärendenr: 0

Kalkylår	2017

Investeringar exkl. index (tkr)	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Totalt**
Förstudie	887										887
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**887**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**887**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total investeringar inkl. index	**887**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**887**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**887**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**887**

Kalkyl utförd av: [Namn]

Kommentarer

1
2
3
4
5
6
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
68
69
70
71
72
73

4. Planering (Fas 20)

Program: 0
Huvudprojekt: 0
Projekt: Brandskyddsåtgärder Tunnelbana
Ärendenr: 0

Kalkylår	2020

Investeringar exkl. index (tkr)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
Planeringsstudie	8 184	23 000	6 823								38 007
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**8 184**	**23 000**	**6 823**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**38 007**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total investeringar inkl. index	**8 184**	**23 690**	**7 239**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39 113**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**8 184**	**23 690**	**7 239**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**39 113**

Kalkyl utförd av: [Namn]

Kommentarer

1
2
3
4
5
6
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
68
69
70
71
72
73

5. Genomförande (Fas 30)

Program: 0
Huvudprojekt: 0
Projekt: Brandskyddsåtgärder Tunnelbana
Ärendenr: 0

Kalkylår	2020

Investeringar exkl. index (tkr)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
Hantering föreläggande SSBF		19 000	50 000	100 000	160 000	160 000	221 000				710 000
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**19 000**	**50 000**	**100 000**	**160 000**	**160 000**	**221 000**	**0**	**0**	**0**	**710 000**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total Investeringar inkl. index	**0**	**19 570**	**53 045**	**109 273**	**180 081**	**185 484**	**263 886**	**0**	**0**	**0**	**811 339**

Kostnader exkl. index (tkr)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
[Kostnadspost]											0
											0
											0
											0
											0
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%	
Total Kostnader inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Total beslut inkl. index	**0**	**19 570**	**53 045**	**109 273**	**180 081**	**185 484**	**263 886**	**0**	**0**	**0**	**811 339**

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Totalt**
Andel aktiverat (Alla faser)		2%	9%	22%	45%	68%	100%				

Investeringsbidrag (tkr)											0

Kalkyl utförd av: [Namn]

Kommentarer

1
2
3
4
5
6
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
78
79
80
81
82
83
84
85
86
88
89

6. Avskrivningstider

	Avskrivnings-tid	Andel (%)	Värde
Spåranläggningar	20		0
Fordon	20		0
Stationer/terminaler	30		0
Depåer	20		0
Fartyg	30		0
Mark- och kajanläggningar	20		0
Maskiner och inventarier	17	100%	851 338
Övriga investeringar	5		0
		100,0%	*851 338*
	Kvar att allokera:	*0,0%*	*0*

Investeringar

Utredning	887
Planering	39 113
Genomförande	811 339
Total investeringsutgift	**851 338**

7. Drift

Driftstart	2026

Prognos exkl. index (tkr)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**
Intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Biljettintäkter]										
[Uthyrning fordon]										
[Uthyrning lokaler]										
[Reklam]										
[Andra intäkter]										
Kostnadsreduktioner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Köpt trafik]										
[Drift]										
[Underhåll]										
[Övriga kostnadsreduktioner]										
Kostnadsökningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
[Köpt trafik]										
[Drift]										
[Underhåll]										
[Övriga kostnadsökningar]										
Total exkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Indexprognos	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Totalt indexpåslag (%)	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%
Total Intäkter inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsreduktioner inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Kostnadsökningar inkl. index	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total inkl. index	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Utrangering av tillgång (tkr)										
Avskrivningar	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**	**50 079**
Nedskrivning av investeringsbidrag	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Räntekostnader	**15 272**	**14 270**	**13 269**	**12 267**	**11 266**	**10 264**	**9 262**	**8 261**	**7 259**	**6 258**

Kalkyl utförd av: [Namn]

Kommentarer

2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	Totalt	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
										0	3
										0	4
										0	5
										0	6
										0	7
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
										0	19
										0	20
										0	21
										0	22
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33
										0	34
										0	35
										0	36
										0	37
0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	48
3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%		49
134%	138%	143%	147%	151%	156%	160%	165%	170%	175%		50
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53
0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	54
											55
										0	56
											57
50 079	**50 079**	**50 017**	**49 482**	**47 207**	**39 438**	**26 581**	**0**	**0**	**0**	**813 670**	58
											59
0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	60
											61
5 256	**4 255**	**3 254**	**2 265**	**1 320**	**532**	**0**	**0**	**0**	**0**	**124 529**	62

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Sammanfattning

Alla belopp i tusen kronor

Program	0
Huvudprojekt	0
Projekt	Brandskyddsåtgärder Tunnelbana

Fas 10 - Utredning

Beslut

Kalkylår	2017
Investeringar	887
Kostnader	0
Utredningsbeslut	**887**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Fas 20 - Planering

Beslut

Kalkylår	2020
Investeringar	39 113
Kostnader	0
Planeringsbeslut	**39 113**

Nominella värden

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Utfall

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Fas 30 - Genomförande

Beslut

Kalkylår	2020
Driftstart	2021
Investeringar	811 339
Kostnader	0
Genomförandebeslut	**811 339**

Nominella värden

Investeringsbidrag totalt	0

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	0
Utrangering av anläggningstillgång	0
Avskrivningar	-500 787
Nedskrivning av investeringsbidrag	0
Räntekostnader	-107 647
Driftskonsekvenser 10 år	**-608 434**

Nominella värden

Intäkter	0
Kostnadsreduktioner	0
Kostnadsökningar	0
Utrangering av anläggningstillgång	0
Avskrivningar	-813 670
Nedskrivning av investeringsbidrag	0
Räntekostnader	-124 529
Driftskonsekvenser 20 år	**-938 199**

Nominella värden

Nuvärde inkl. Investeringsbidrag	-717 600
Nuvärde exkl. Investeringsbidrag	-717 600
Internränta inkl. Investeringsbidrag	0%
Internränta exkl. Investeringsbidrag	0%

År noll = start för genomförande (inte vid start för utredning)

Tar ej hänsyn till utgifter under utredning och planering

Kalkyl utförd av: [Namn]

Tidigare beslut

Investeringar	
Kostnader	
Totala utgifter	**0**

Nominella värden

Totalt alla faser

Beslut

Utredning	887
Planering	39 113
Genomförande	811 339
Total utgift	**851 338**

Nominella värden

Tidigare beslut

Utredning	0
Planering	0
Genomförande	0
Total utgift	**0**

Nominella värden

Storstockholms brandförsvar

Beslut
Tillsynsdatum: 2018-10-02
Beslutsdatum: 2019-05-27
Diarienummer: 2018-002960

Verksamhetsnamn	Verksamhetsnummer
Trafikförvaltningen, tunnelbanan	14724
Organisationsnamn	Organisationsnummer
Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik	556013-0683
Adress	
Lindhagensgatan 100, 112 18 Stockholm	

Beslut om föreläggande enligt 5 kap. 2 § Lag om skydd mot olyckor, LSO

Med stöd av Lag om skydd mot olyckor, LSO (SFS 2003:778) 5 kap. 1 §, har tillsyn utförts, varvid Storstockholms brandförsvar fattat beslut om följande föreläggande.

Angivna åtgärder är beslutade med stöd av LSO (SFS 2003:778) 2 kap. 2-3 §§ samt 5 kap. 2 § andra och tredje styckena.

Detta beslut kan skriftligen överklagas inom tre veckor från beslutets delgivande.
Överklagandet ställs till Länsstyrelsen i Stockholms län, men sänds in till:

Storstockholms brandförsvar
Box 1328
111 83 Stockholm

I skrivelsen ska det tydligt anges vilken ändring av beslutet som begärs.

Ägaren åläggs att vid eventuell överlåtelse meddela tillsynsförrättaren uppgifter om den nya ägaren.

Om åtgärder enligt detta beslut inte har vidtagits efter de datum som beslutet anger avser Storstockholms brandförsvar pröva förutsättningarna för att förena detta beslut med ett vite.

Tillsynsförrättare/Delegat	Telefon
Magnus Gärtner, Brandinspektör	08-454 89 25
	e-post
	magnus.gartner@ssbf.brand.se
Ärendet har handlagts i samråd med Sten Thörnvik, Mårten Markselius, Gunnar Neselius	

Brist

- **Långa utrymningsvägar/angreppsvägar utan skydd mot rökspridning.**
- **Avsaknad av funktionella stigarledningar.**

Beslut
För att begränsa risken för allvarliga skador på människor och egendom till följd av brand föreläggs Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik (org.nr 556013-0683) att vidta följande åtgärder:

1. **Avskiljande partier eller motsvarande**
   Trafikförvaltningen ska utforma en funktion som begränsar brand- och brandgasspridning mellan plattformsutrymme och rulltrapp/trappschakt mot utrymningsväg på nedanstående tunnelbanestationer. Detta för att utrymning och räddningsinsatser ska kunna utföras i en säker miljö. Funktionen innebär att utrymningsvägar ska hållas rökfria så att personer kan utrymma och en räddningsinsats kan genomföras. I fortsatt text kommer detta att benämnas avskiljning. En avskiljning ska innehålla genomföringar för räddningstjänstens slangutrustning.

   För nedanstående stationer, med endast en uppgång, ska åtgärden vara genomförd senast 2023-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

   - Duvbo
   - Hallonbergen
   - Hjulsta
   - Huvudsta
   - Mörby Centrum
   - Rinkeby
   - Rissne
   - Skarpnäck
   - Solna Strand
   - Universitetet
   - Västra Skogen

   För nedanstående stationer ska åtgärden vara genomförd senast 2025-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

   - Akalla
   - Danderyds Sjukhus
   - Fridhemsplan
   - Gärdet
   - Husby
   - Karlaplan
   - Kungsträdgården
   - Liljeholmen
   - Mariatorget
   - Medborgarplatsen
   - Näckrosen
   - Odenplan
   - Rådhuset
   - Rådmansgatan
   - S:t Eriksplan

- Skanstull
- Slussen
- Solna Centrum
- Stadion
- Stadshagen
- Sundbyberg Centrum
- T-Centralen
- Tekniska Högskolan
- Tensta

Z 24 tot; 35

2. **Genomföringar för räddningstjänstens slangutrustning**
   På följande stationer där avskiljande partier är installerade ska dessa förses med genomföringar för räddningstjänstens slangutrustning. Detta för att möjliggöra en snabb räddningsinsats samt bibehålla avskiljningens funktion under räddningsinsats. Åtgärden ska vara genomförd senast 2021-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

   - Aspudden
   - Bagarmossen
   - Bergshamra
   - Farsta strand
   - Hötorget
   - Midsommarkransen
   - Skärholmen
   - Zinkensdamm
   - Östermalmstorg

3. **Byte av skjutdörr mot slagdörr**
   På följande stationer där avskiljande partier är installerade ska skjutdörr i avskiljning bytas mot slagdörr med dörrstängare. Detta för att utrymning och räddningsinsatser ska kunna utföras i en säker miljö. Åtgärden ska vara genomförd senast 2021-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

   - Aspudden
   - Ropsten
   - Zinkensdamm

4. **Ny stigarledning**
   På T-Centralen Grön och Röd linje saknas stigarledning. Stigarledning ska installeras så att intag placeras i anslutning till entré och uttag innanför avskiljning mellan rulltrapp/trappschakt och plattform. Detta för att möjliggöra en snabb räddningsinsats. Åtgärden ska vara genomförd senast 2021-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

5. **Komplettering av stigarledning vissa stationer**
   Uttag för stigarledning ska kompletteras för nedanstående stationer, där det endast finns uttag i ena änden av plattformen. Uttag ska placeras innanför avskiljning mellan rulltrapp/trappschakt och plattform. Om ny stigarledning byggs för att tillgodose detta ska intag placeras vid

respektive entré. Detta för att möjliggöra en snabb räddningsinsats. Åtgärden ska vara genomförd senast 2021-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

- T-Centralen blå linje, uppgång Sergels Torg.
- Slussen, uppgång Södermalms torg.
- Odenplan, uppgång Odenplan.
- Medborgarplatsen, uppgång Folkungagatan.
- Skanstull, uppgång Ringvägen.

6. **Intag vissa befintliga stigarledningar**
På följande stationer är intaget till stigarledning placerade på ett sådant sätt att det bedöms försvåra och fördröja en räddningsinsats. Intag ska flyttas så att de är i närheten av entré. Detta för att möjliggöra en snabb räddningsinsats. Åtgärden ska vara genomförd senast 2025-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

- Bergshamra, intag flyttas från Bergshamraleden till södra entrén.
- Duvbo, intag flyttas till entré.
- Fridhemsplan, intag Fridhemsgatan Blå linje flyttas till södra entrén.
- Gärdet, intag vid Furusundsgatan flyttas till entré Värtavägen.
- Hallonbergen, intag flyttas till entré vid Hallonbergsplan.
- Husby, intag flyttas till entré vid Husby Centrum.
- Hötorget, intagen flyttas till norra och södra entréerna.
- Karlaplan, intag Fältöversten flyttas till entré.
- Kungsträdgården, intag flyttas till entré Gustav Adolfs Torg.
- Mariatorget, intag flyttas till entré Swedenborgsgatan.
- Midsommarkransen, intag flyttas till entré.
- Rådhuset, intag Kungsklippan flyttas till entré Kungsholmsgatan.
- Sundbyberg Centrum, intag Prästgårdsgatan flyttas till norra entrén.
- Östermalmstorg, intag flyttas till entré Sibyllegatan.

7. **Uttag för stigarledningar ska mynna i skyddad miljö**
På samtliga undermarkstationer, förutom Bagarmossen där detta redan uppfylls, ska uttag för stigarledningar flyttas så att de mynnar i skyddad miljö (innanför avskiljning enligt punkt 1 i detta föreläggande). Detta för att möjliggöra en snabb räddningsinsats. Åtgärden ska vara genomförd senast 2025-01-01. Utförandet redovisas för SSBF genom dokumentation samt vid behov platsbesök.

Bakgrund

SSBF genomförde tillsynsbesök hos Trafikförvaltningen 2018-10-02. Efter detta har platsbesök skett under hösten 2018 på samtliga tunnelbanans undermarksstationer. Trafikförvaltningen har därefter fått ta del av tillhörande tjänsteanteckningar. Som samlad bedömning efter ovanstående besök samt trafikavdelningens kommentarer till tillsynen har SSBF kommit till slutsatsen att krav på åtgärd måste ske avseende möjlighet till utrymning (avskiljning) för de resande samt möjlighet för räddningsinsats (stigarledningar). Under arbetet med denna tillsyn har det konstaterats att rulltrapporna är viktiga för utrymningen och därför har SSBF fört en dialog med TF om att rulltrappornas funktion måste vara säkerställd. SSBF har i denna tillsyn valt att inte fatta beslut om krav på åtgärd. Krav kan dock komma att ställas i framtida tillsyner.

Brandförsvaret har erfarenheter vid bränder i tunnelbanan (till exempel Rinkeby 2005 samt T-centralen 2009). Vid dessa tillfällen har brandrök spridits i utrymningsväg samt angreppsvägar på ett sådant sätt att fara har uppstått för de resande samt att brandförsvarets insatspersonal har fått genomföra insats i svår och riskfylld miljö. Om det vid dessa tillfällen hade funnits en avskiljande funktion mellan plattformsrum och utrymningsväg hade det underlättat utrymning och brandförsvarets insats. Rökavskiljning mellan plattformsområde och rulltrappa i syfte att höja säkerheten för utrymmande har tidigare varit en fråga mellan brandförsvaret och TF. År 2008 upprättades "Handlingsplan för långsiktigt säkerhetshöjande åtgärder i tunnelbanan" (SL-2007-3704) mellan SL och Stockholms brandförsvar. I aktuell överenskommelse anges bland annat att rökavskiljande partier ska vara färdigställda på samtliga undermarkstationer 2016. Även om flera undermarkstationer har försetts med detta är det långt ifrån alla där detta har genomförts.

Under årens lopp har det funnits begränsat med krav och riktlinjer för hur brandskyddet i en anläggning av den här typen ska utföras. Det märks bland annat på den säkerhetsmässiga utformningen av utrymningsvägar som skiljer sig mellan stationerna. Parallellt med systemets utbyggnad har samhällets krav på säkerhet ökat samtidigt som resenärerna har blivit fler. Först 2017 fastställdes en föreskrift som ställer tydliga krav på tunnelbanans utformning (Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg; TSFS 2017:119).

Motivering
Tunnelbanans undermarksstationer har långa utrymningsvägar för de resande i händelse av brand. Generellt är det dessutom avsevärda höjdskillnader. I nuläget saknar flertalet av undermarkstationerna rökavskiljning mellan plattformsområde och rulltrappa, detta gör att möjligheten för utrymning avsevärt försvåras. Det finns även stationer som helt saknar alternativ utrymningsväg d.v.s. bara en väg upp/ner till plattform samt några med utrymningsväg via spårområde och/eller tunnel.

För SSBF's insatspersonal innebär långa tillträdesvägar utan rökavskiljning att rökdykning och brandvattenförsörjning blir än mer tidskrävande och påfrestande i en rökfylld miljö.

För SSBF's insatspersonal innebär nuvarande utformning där många stationer saknar en funktion som säkerställer att utrymningsvägarna hålls fria från rök att rökdykning försvåras utöver vad som kan förväntas vara praktiskt genomförbart med hänsyn till personalens säkerhet.

Gällande rättelsetider är SSBF medvetna om att ett flertal andra aspekter behöver beaktas i arbetet med dessa åtgärder. SSBF har därför valt rättelsetider som spänner över lång tid, men vi önskar fortlöpande uppföljningar och dialog med Trafikförvaltningen om arbetets fortskridande.

Rättslig reglering/Vägledning för vår bedömning
Åtgärder har skälighetsbedömts i enlighet med 2 kap. 2§ lag om skydd mot olyckor. Vägledning för SSBF:s bedömning har hämtats från:

- BBR 26 kap. 5:53
- SSBF:s erfarenheter, brand på Rinkeby tunnelbanestation 2005 samt brand på T-centralen blå linje 2009.

- Verksamhetsplan för långsiktigt säkerhetshöjande åtgärder i tunnelbanan. 2008-02-25. dnr: SL-2007-3704-1.
- Brandgasavskiljande partier på T-centralen, S:t Eriksplan och Karlaplan, Trafikförvaltningen 2018-01-10. Dnr: SL 2016-0911.
- Haverikommissionens rapport RJ 2009:10
- Transportstyrelsens regler kring nybyggnation TSFS 2017:119
- Arbetsmiljöverkets författningssamling Rök- och kemdykning (AFS 2007:7)

Storstockholms brandförsvar

2019-06-25
Dnr: 2018-002960
Diabasnummer: 307-613/2019

Aktiebolaget Storstockholms
Lokaltrafik
Lindhagensgatan 100
112 18 Stockholm

Ändringsbeslut angående föreläggande daterat 2019-05-27

Storstockholms brandförsvar (SSBF) har i beslut om föreläggande (beslutsdatum 2019-05-27, dnr: 2018-002960) ställt krav på åtgärd gentemot AB Storstockholms Lokaltrafik (SL). Beslutet har överklagats (2019-06-14, TN 2019-0768TN) gällande tidpunkten för när vissa av åtgärderna ska vara slutförda.

SSBF bemöter SL:s överklagan genom att förlänga åtgärdstiderna enligt nedan.

Beslut

- **Beslutspunkt 1 enligt föreläggande. Avskiljande partier eller motsvarande:** De 11 stationer med endast en uppgång ändras åtgärdstid från 2023-01-01 till 2024-12-31. Övriga 24 stationer ändras åtgärdstid från 2025-01-01 till 2026-12-31. Detta i enlighet med SL:s yrkande.
- **Beslutspunkt 5 enligt föreläggande. Komplettering av stigarledning vissa stationer:** Åtgärdstid ändras från 2021-01-01 till 2026-12-31. Detta i enlighet med SL:s yrkande.

Information

SSBF bedömer i och med detta att vi bemött samtliga överklagade punkter i föreläggandet i enlighet med SL:s överklagande.

SL:s överklagande samt SSBF:s föreläggande och ändringsbeslut överlämnas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Det här beslutet är grundat på 39 § förvaltningslagen.

Veronica Sandström
Avdelningschef Riskhanteringsavdelningen (tf)

Storstockholms brandförsvar - Vi skapar trygghet!

Box 1328
111 83 Stockholm

Tel: 08-454 87 00
Fax: 08-454 89 01

E-post: registrator@ssbf.brand.se
Hemsida: www.storstockholm.brand.se